

Stefan Sokołowski

JĘZYKI FORMALNE I METODY KOMPILACJI

wykład 10

Inst. Informatyki Stosowanej, ANS
Elbląg, 2025/2026

Wykład 10, str. 1

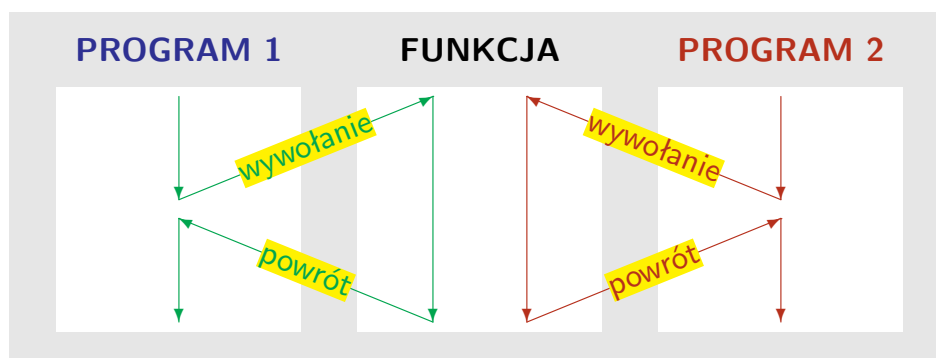
Duży program tworzony po kawałku

Duże programy **muszą** składać się ze **współpracujących** kawałków/podprogramów/procedur/funkcji/modułów/...

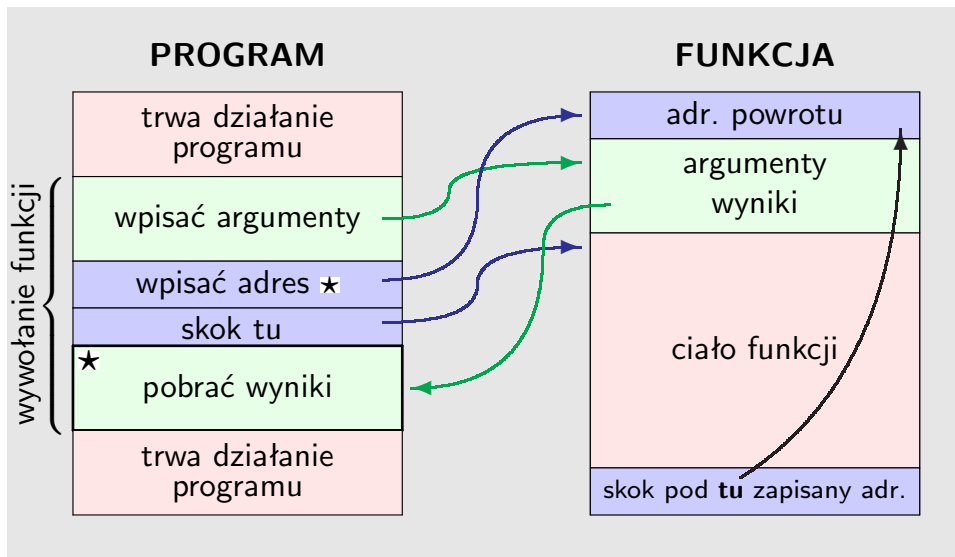
dla języka wewnętrznego
to są synonimy

Jak program współpracuje z funkcją?

- funkcja współdziała z **różnymi** programami,
- program podaje funkcji argumenty,
- funkcja oblicza wartość wyniku i oddaje programowi,
- po zakończeniu działania funkcji, sterowanie wraca tam, skąd przyszło, czyli dla każdego wywołującego programu gdzie indziej.

Duży program tworzony po kawałku

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 1: (dzielenie z resztą)

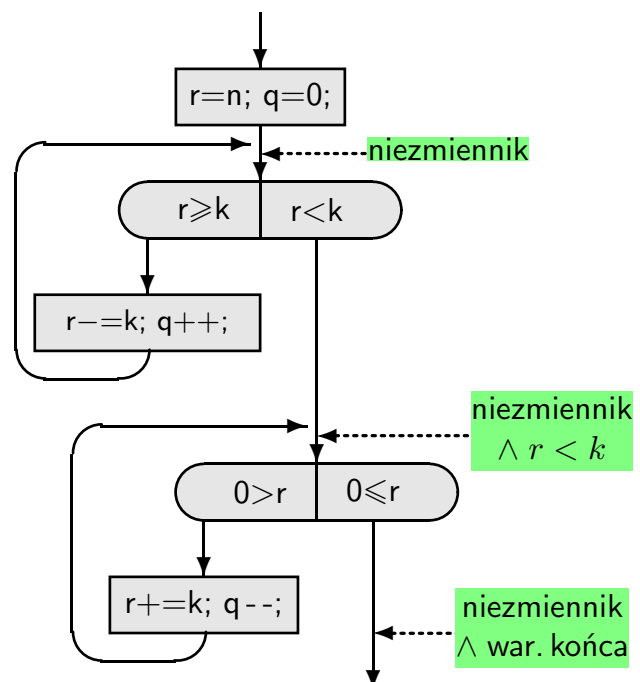
Wśród komend języka wewnętrznego **nie ma** dzielenia. Trzeba je zrealizować przez wielokrotne odejmowanie/dodawanie.

Dzielimy n przez k

zakładamy: $n, k \in \mathbb{Z}$, $k > 0$
 iloraz całkowity: q reszta: r
 więc chcemy mieć:

$$\underbrace{n = k \cdot q + r}_{\text{niezmiennik}} \quad \wedge \quad \underbrace{0 \leq r < k}_{\text{war. końca}}$$

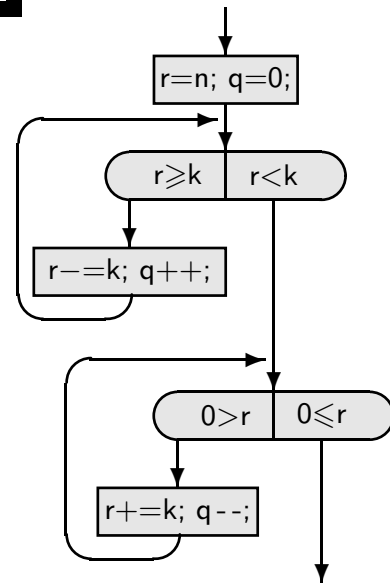
zgodne z C dla $n, k > 0$
 poza tym — hmmm...

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 1: (dzielenie z resztą)

1: 0 # n (dana)	13: sub 2
2: 0 # k (dana)	14: store 4
3: 0 # q (wynik)	15: incr 3
4: 0 # r (wynik)	16: goto 9
5: loada 1 # POCZATEK	17: loada 4 # petla2
6: store 4	18: plsgoto 25
7: loadn 0	19: zergoto 25
8: store 3	20: loada 4
9: loada 4 # petla1	21: add 2
10: sub 2	22: store 4
11: mingoto 17	23: decr 3
12: loada 4	24: goto 17
	25: stop # KONIEC

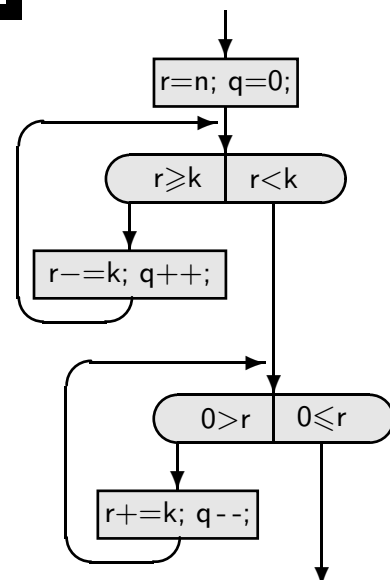
Żeby w innym programie móc użyć tego dzielenia — trzeba zrobić z niego **podprogram**.

Program nadrzędny będzie do komórek 1 i 2 wpisywał swoje dzielną i dzielnik, do komórki 0 — adres, do którego należy skoczyć po zakończeniu, i będzie sam skakał do 5.

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 1: (dzielenie z resztą)

0: 0 # ADR. POWR.	13: sub 2
1: 0 # n (dana)	14: store 4
2: 0 # k (dana)	15: incr 3
3: 0 # q (wynik)	16: goto 9
4: 0 # r (wynik)	17: loada 4 # petla2
5: loada 1 # POCZATEK	18: plsgoto 25
6: store 4	19: zergoto 25
7: loadn 0	20: loada 4
8: store 3	21: add 2
9: loada 4 # petla1	22: store 4
10: sub 2	23: decr 3
11: mingoto 17	24: goto 17
12: loada 4	25: goto 0+[0] # POWROT

To już jest **podprogram**. Wywołanie:

- do komórek 1 i 2 wpisać dzielną i dzielnik;
- do komórki 0 wpisać adres powrotu;
- skoczyć do komórki 5;
- po powrocie wyniki będą w komórkach 3 i 4.

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 2: (potęgowanie binarne)

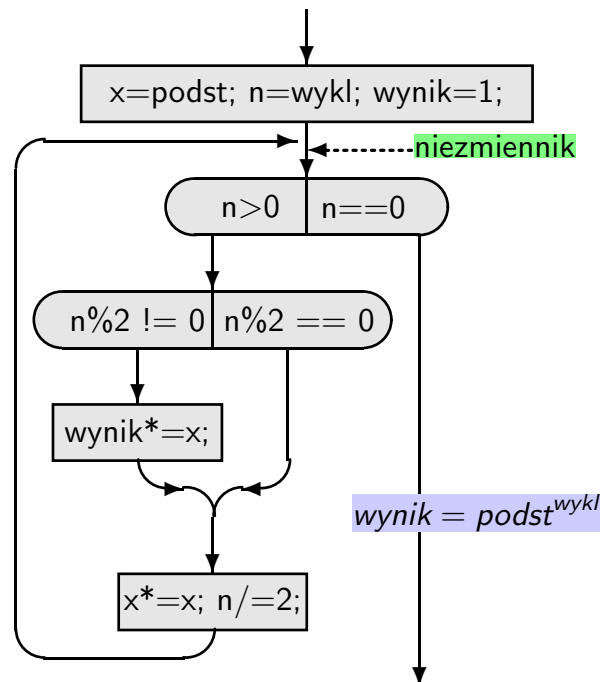
Za każdym obrotem pętli

- podnieść podstawę do kwadratu,
- podzielić wykładnik przez 2,

ale uważać na nieparzyste wykładniki!

Chcemy mieć:

$$\underbrace{\text{wynik} \cdot x^n}_{\text{niezmiennik}} = \text{podst}^{\text{wykl}}$$

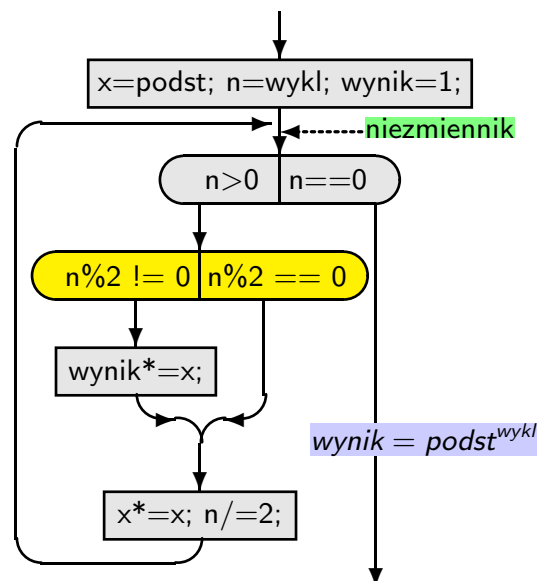

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 2: (potęgowanie binarne)

```

200: loada  podst
201: store   x
202: loada  wyk1
203: store  n
204: loadn  1
205: store  wynik
206: loada  n # while
207: zergoto koniec
208: store  1 # dzielna n
209: loadn  2
210: store  2 # dzielnik 2
211: loadn  214
212: store  0 # adr.powr.: 214
213: goto   5 # wywol. podprog.
      . . . . .
  
```


wpisanie parametrów i
wywołanie podprogramu

Duży program tworzony po kawałku

Kawałek 2 — c.d.: (potęgowanie binarne)

```

213: goto    5 # wywoł. podprog.
214: loada   4 # pobrac reszta
215: zergoto 219 # nie mnozyc
216: loada   wynik
217: mul      x
218: store   wynik
219: loada   x
220: mul      x
221: store   x
222: loada   3 # pobrac iloraz
223: store   n
224: goto    while
225: stop     # koniec
226: ...     # podst } tu
227: ...     # wykł } wpisać
228: 0        # wynik } dane
229: 0        # x
230: 0        # n
END

```

